

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ

ನಿನಗಿದೋ
ನುಡಿನಮನ

ಎಂ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲರದ್ವ
ಎಂದೂ ಅಳಿಯದಂತಹ
ನೆನಪು. ಕಲೆಯನ್ನು
ಆಸ್ಥಾದಿಸುವ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ
ಅವರ ಕಲ್ಪನಾಲೋಕದ
ಕೃತಿಗಳು ಸದಾ ಹಂಸಿರು.

■ ಜೋಗ್

ಕೇನಾಡಕ ಕಂಡ ಅಪರೂಪದ, ಅಪಾರ ಅನುಭವದ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸೌಗದಿನ ಚಿತ್ರಾರದ ಅನನ್ಯ ಕಲಾವಿದ ಮಲ್ಲಿ ಕಾಜುನಗಾರ್ಡ ಭಾರತನಗಾರ್ಡ ಪಾಟೀಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಮ್ಮ 78ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿಲಾವಾದ ಎಂ.ಬಿ.ಪಾಟೀಲರು, ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನೇ ಉತ್ಸಾಹಿಕೊಂಡು ವರ್ಷ ಕಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿ ಹೋದವರು. ‘ಕುಂಚ’ ಅವರ ‘ಕೋವಿ’ಯಾಗಿತ್ತು. ಕಲಾಸಮರದ ಸೋಲರಿಯದ ಯೋಧನಂತೆ ಮುತ್ತುವಿನ ಆಹ್ವಾನವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರು, ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ‘ಅಕ್ಷಿಜನಾ’ ನಳಿಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು, ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಪವಡಿಸಿದ್ದರೂ ಎದರು ಮೇಲೆ ‘ರಚ’ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚಕ್ರ ಬಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಲಾರಾಧಕ ಈ ಪಾಟೀಲರು.

ನಾವಿನ್ ಪ್ರಾಣ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ನಡುವೆ ಕುಂಚದಲ್ಲಿ ಪಳಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಮರುಳಾಗದೆ ಇರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಒತ್ತಪ್ರೋತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವರ ‘ಪ್ರೋಟೋಟೋ’, ‘ಮುರಲ್ಲಿ’, ‘ಫಿಗರೆಟ್ವೋ’ (ಸಾಂಕೇತಿಕ, ಲಾಕ್ಷಣಿಕ), ಜಲವರ್ಣದ ‘ಲ್ಯಾಂಡಸ್‌ಪ್ರೋ’ (ರಮ್ಮನೋಡು, ದೃಶ್ಯಾವಳಿ)ಗಳಲ್ಲಿ ನಿವಾಭರಿಸಿದರು. ಎಂಬುತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅರಳು - ಮರಳು ಅವರ

ಬೆಳಿ ಸುಳಿದಿರಲ್ಲಿ, ಜೈತನ್ಯ, ಹುರುಪು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಳಕಳಿಯ ಜಿಂತನೆ ಎಳ್ಳಿಮ್ಮೆ ಬ್ರಹ್ಮಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರಿತ ಸಾಹಿತೀ, ಕಲಾವಿದರು, ಪತ್ರಕರ್ತರು, ನಾಟಕಾರರು, ಸಿನಿಮಾ ವಲಯದ ಸಂಗಾತಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಭೇಟ್ಟಿಯಾಗಲು ಬಂದರು. ಬಂದವರು ತಾವೇ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಶೈಪ್ಪು, ಗುಣಮುಖಿವಾಗಿರೆಂದು ಹಾರ್ಸಿ ಹಿಡಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾಕಾಂದರೆ ಬಂದವರನ್ನೇಲ್ಲ ಗುರುತು ಹಿಡಿದು ಅವರೆಂದಿಗೆ ದಿನಗಳ ನೆನಿಂಬಿನ ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ಪಾಟೀಲರು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಶ್ಯಾಯಿರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಕೆಳಕೆ ಕಂರದೊಂದಿಗೆ ಹಳೆಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮೇಲುಕು ಹಾಕಿ ನಗಿಸಿ ಕೆಳಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಸ್ತಿಸ್ತರಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಾಗಲೂ ಅವರು, ‘ಚಿತ್ರಕಲೆ ಜೀವಂತವಾಗಿ-ರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ವಾಟ್‌ಪ್ರೋ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಹಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಕಲಾಯನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕರೆಯಿಂದ ದೂರವಿಡಿ. ಅದು ಹರಿಯುವ ನದಿಯಾಗಿರಲಿ. ನಿಂತ ನೀರಾಗಿಸಿ ಚರಂಡಿ ಸೇರಿಸಬೇದೆ’ ಎಂದು ಶಿಷ್ಟರಿಗೆ ತಿಳಿಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು ಪಾಟೀಲರು. ‘ನೀವಾರಾ ಏನ ಮಾಡ್ರೀ? ಕಾಲದ ಒಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಕ್ಕಿರೀರಿ, ವೇಗದ ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುತ್ತೆ ಕುಣಿತೀರಿ, ಸಂಗೀ ಮೂರು ಮಳಾ ನೇಯ್ಯಿರೀ’ ಎಂದು ತಿಂಬುತ್ತಲೂ ಇದ್ದರು.